

"پرسشنامه ارزیابی توان مشتری حقوقی در تحمل ریسک"**سرمایه‌گذار گرامی**

در پرسشنامه زیر و همچنین فرم تحلیل نتایج، مفاهیم و اصطلاحاتی وجود دارد که ممکن است برای شما مبهم و یا ناآشنا باشد. به منظور درک بهتر محتوای سؤالات و پاسخگویی دقیق‌تر از جانب شما، پرکاربردترین مفاهیم و اصطلاحات به صورت خلاصه در چند صفحه تشریح شده است. در صورتی که برای درک برخی لغات نیاز به توضیح بیشتر دارید، توضیحات مذکور را از مسئول مربوطه درخواست کرده و مطالعه کنید. در صورت نیاز به توضیحات بیشتر می‌توانید از تحلیلگر و یا مدیر سبد کمک بگیرید.

الف) لغات و اصطلاحات

۱- اوراق مشارکت: اوراق بهاداری است که یک ناشر (اعم از دولت، وزارتخانه‌ها و نیز شرکتهای تولیدی و خدماتی مختلف) آن را منتشر میکند. اوراق مشارکت عموماً نرخ سود علی‌الحساب دارند. سود قطعی می‌تواند از این نرخ علی‌الحساب بیشتر یا کمتر (به ندرت) باشد. در صورتی که سود حاصل شده واقعی بیش از نرخ سود علی‌الحساب باشد، مابقی سود نیز به سرمایه‌گذار پرداخت می‌گردد. در صورتی که نرخ سود واقعی کمتر از نرخ علی‌الحساب باشد، ضامن مابه‌التفاوت سود را می‌پردازد و در نهایت سرمایه‌گذار همان نرخ علی‌الحساب را دریافت خواهد نمود. از نظر حقوقی، منافع دارندگان اوراق مشارکت بر منافع سهامداران مقدم است، چون گروه اول بستانکار و گروه دوم مالک شرکت هستند.

۲- صکوک: عبارت صکوک برگرفته از واژه عربی صک به معنای چک، نوشته بدهکار، سفته و قبض بدهی است. صکوک ابزاری برای تأمین نیازهای شرکت‌ها می‌باشد که بیانگر پرداخت مبلغ اسمی مندرج در آن توسط خریدار به ناشر است و دارنده آن مالک یک یا مجموعهای از دارایی‌ها، منافع حاصل از دارایی و یا ذینفع یک پروژه یا یک فعالیت سرمایه‌گذاری خاص می‌شود.

۳- گواهی سپرده: سندی است که توسط مؤسسه سپرده‌پذیر (عموماً بانکها) در قبال مبلغ مشخصی پول که نزد آنها سپرده شده، منتشر می‌شود. این گواهی‌ها دارای سررسید و همچنین نرخ سود معین بوده و باید به مدت زمان معینی نزد ناشر این گواهی‌ها باقی بماند. در چنین حالتی، سرمایه‌گذار میتواند اصل و سود پول خود را در سررسید تعیین شده دریافت نماید. معمولاً پرداخت اصل و سود گواهی‌های سپرده تضمین شده و به سرعت قابل تبدیل به وجه نقد میباشد. مدت زمان گواهی‌های سپرده متفاوت است و میتواند از ۳۰ روز تا چندین ساله باشد. سپرده‌گذار در صورت تمایل میتواند زودتر از سررسید، پول خود را از مؤسسه سپرده‌پذیر بگیرد، ولی معمولاً از این بابت مشمول جریمه می‌گردد.

۴- سهام: سهام نشاندهنده حق مالکیت در شرکت است؛ به عبارت دیگر، فرد سهامدار متناسب با تعداد سهامی که دارد، مالک شرکت محسوب میشود. از نظر حقوقی، منافع سهامداران در جایگاه آخر قرار دارد؛ بدین معنی که شرکت در ابتدا بدهی‌های خود به گروه‌های مختلف طلبکاران را می‌پردازد و سپس و آن هم در صورتی که شرکت سودآور باشد، نوبت پرداخت به سهامداران میرسد.

۵- بازده: به منفعت و سودی که از یک سرمایه‌گذاری یا دارایی حاصل می‌شود، بازده می‌گویند. چنانچه ارزش دارایی یا سرمایه‌گذاری افزایش یابد بازده مثبت، در صورتی که ثابت بماند بازده صفر و در صورتی که کاهش یابد، بازده منفی است. به زبان ساده، بازده منفی بیانگر زیان و بازده مثبت بیانگر سود است. دو شکل عمده بازده عبارتند از: بازده محقق شده و بازده مورد انتظار. بازده محقق شده عبارت است از نرخ بازدهی که پس از فروش دارایی یا سرمایه‌گذاری عاید می‌شود. به عنوان مثال چنانچه یک سهم را به قیمت ۱۰۰ تومان بخرید و بعد از گذشت مدتی

آن را به قیمت ۱۲۰ تومان بفروشید، بازده محقق شده شما در این مدت زمان ۲۰ درصد خواهد بود. بر خلاف بازده محقق شده، بازده مورد انتظار به آینده مربوط می شود؛ یعنی نرخ بازدهی که انتظار دارید از سرمایه گذاری در یک دارایی به دست آورید.

۶- ریسک: ریسک را در مقابل اطمینان در نظر گرفت. به عبارت دیگر، ریسک به موقعیت هایی اطلاق می شود که در مورد نتایج یک تصمیم، اطمینانی وجود ندارد. ریسک با مفهوم بازده مورد انتظار که در بند ۵ به آن اشاره شد، ارتباط دارد. هر چه بازده مورد انتظار بیشتر باشد، ریسک نیز بیشتر خواهد بود. به عبارتی افراد به امید کسب بازده بیشتر، ریسک بیشتری را می پذیرند. از نظر فنی ریسک می تواند هم دارای بار معنایی منفی و هم بار معنایی مثبت باشد؛ به این صورت که چنانچه نرخ بازده محقق شده (مورد اشاره در بند ۵) بیش از نرخ بازده مورد انتظار باشد، پذیرش ریسک به نفع سرمایه گذار بوده و چنانچه نرخ بازده محقق شده از نرخ بازده مورد انتظار کمتر باشد، ریسک به ضرر وی تمام شده است. ریسک سرمایه گذاری های مختلف، متفاوت است. ریسک اوراق مشارکت هر شرکت، کمتر از ریسک سهام همان شرکت است و دلیل آن نیز همانطور که قبلاً گفته شد، تقدم حقوق و منافع مالکان اوراق مشارکت نسبت به سهامداران است. همچنین ریسک اوراق مشارکت، بسته به اینکه ناشر چه کسی باشد، متفاوت خواهد بود. به طور مثال ریسک اوراق مشارکت وزارت نیرو که توسط این وزارتخانه (دولت) منتشر شده از ریسک اوراق مشارکت یک شرکت غیردولتی کمتر است. در ضمن ممکن است یک شرکت چندین گروه اوراق مشارکت داشته باشد که بسته به اینکه منافع و حقوق کدام گروه اولویت داشته باشد، دارای ریسک متفاوت خواهند بود؛ لذا ریسک تمامی اوراق مشارکتی که یک شرکت منتشر میکند، برابر نیست.

به همین ترتیب، ریسک سهام شرکت های مختلف، با یکدیگر متفاوت است. سهام برخی شرکت ها ریسکی تر و سهام برخی دیگر کم ریسک تر است.

۷- پرتفوی سرمایه گذاری: پرتفوی سرمایه گذاری به مجموعه ای از دارایی ها یا سرمایه گذاری های مختلف گفته می شود. پرتفوی می تواند از سهم چندین شرکت مختلف تشکیل شود یا اینکه در آن هم سهام و هم اوراق مشارکت وجود داشته باشد. به همین ترتیب، یک پرتفوی می تواند شامل سهام، گواهی سپرده، اوراق مشارکت و... باشد. مهم ترین تشکیل پرتفوی، کاهش ریسک است. لذا چنانچه از سرمایه گذاری در یک دارایی زیان حاصل شود، سرمایه گذاری در سایر دارایی ها سودآور بوده و این زیان را جبران نماید.

۸- بازار فرابورس: در سال ۱۳۸۸ به موازات بورس اوراق بهادار، بازار فرابورس نیز فعالیت خود را آغاز نمود. در بازار فرابورس، عموماً سهام شرکتهایی که برخی شرایط پذیرش در بورس را ندارند، اوراق مشارکت، اوراق اجاره و گواهی های سپرده بانک ها خرید و فروش می شود. لازم به ذکر است که در بازار فرابورس نیز سازوکارهایی برای نظارت وجود داشته و معاملات سرمایه گذاران و همچنین گزارشدهی شرکت ها به سرمایه گذاران تحت نظارت قرار دارد. با این حال مقررات فرابورس نسبت به مقررات بورس از دشواری و پیچیدگی کمتری برخوردار است.

۹- صندوق سرمایه گذاری: در یک تعریف ساده صندوق های سرمایه گذاری وجوه سرمایه گذاران را جمع کرده و از طریق سرمایه گذاری در موضوع صندوق (کالا، سهام، سایر اوراق بهادار)، آن را مدیریت میکنند. به عبارتی صندوق پرتفویی متشکل از سهام، اوراق مشارکت و گواهی سپرده است که بسته به نوع صندوق، درصد هر گروه از این دارایی ها در صندوق متفاوت خواهد بود. به طور مثال صندوق های سرمایه گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت، درصد بیشتری از سرمایه گذاری های خود را به اوراق مشارکت و گواهی سپرده اختصاص میدهند تا سهام. صندوق های سرمایه گذاری با دریافت مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار فعالیت خود را آغاز کرده و به صورت پیوسته تحت نظارت سازمان قرار دارند.

یکی از مهمترین اهداف تشکیل صندوق‌های سرمایه‌گذاری، کاهش ریسک است. این صندوقها با تشکیل پرتفویی متنوع، در راستای کاهش ریسک عمل میکنند

ب) پرسش‌نامه

- ۱- معمولاً وضعیت پس انداز (وجوه نقد و شبه نقد) شرکت شما به چه صورت است؟
- الف- وضعیت نقدینگی شرکت معمولاً به میزانی نبوده است که بتواند پس اندازی داشته باشد.
 - ب- معمولاً بیش از ۵۰٪ پس انداز شرکت به صورت نقد و شبه نقد (شامل سپرده بانکی و اوراق مشارکت) بوده است.
 - ج- معمولاً کمتر از ۵۰٪ پس انداز شرکت به صورت نقد و شبه نقد (شامل سپرده بانکی و اوراق مشارکت) بوده است.
 - د- شرکت اصولاً پس انداز خود را به صورت نقد یا شبه نقد نگهداری نمی‌کند و در اولین فرصت آن را در سایر دارایی‌های مالی یا دارایی‌های فیزیکی مختلف سرمایه‌گذاری می‌نماید.

- ۲- میزان آشنایی شرکت شما با امور سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار چقدر است؟
- الف- شرکت دارای پیشینه‌ای در زمینه سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار نمی‌باشد.
 - ب- شرکت با مشورت افراد آگاه سرمایه‌گذاری‌های موردی و کوتاه مدت در اوراق بهادار داشته است.
 - ج- شرکت با سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار و عوامل مختلفی که بر بازده سرمایه‌گذاری مؤثر هستند آشنایی دارد.
 - د- شرکت دارای درک کاملی از سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار و عوامل مختلف مؤثر بر بازده سرمایه‌گذاری می‌باشد و از تحقیقات انجام شده و سایر اطلاعات مرتبط استفاده می‌نماید.

- ۳- اگر ارزش پرتفولیوی شرکت در یک دوره کوتاه مدت- مثلاً دو هفته- ۶ درصد کاهش یابد، چه عکس‌العملی خواهید داشت؟ (اگر در گذشته چنین چیزی را تجربه کرده‌اید، همان واکنشی را که انجام دادید انتخاب نمایید)
- الف- شرکت تمام سرمایه‌گذاری‌های خود را می‌فروشد.
 - ب- شرکت بخشی از سرمایه‌گذاری خود را می‌فروشد.
 - ج- شرکت ترکیب پرتفوی خود را حفظ می‌نماید.
 - د- شرکت وجوه بیشتری را به سرمایه‌گذاری اختصاص می‌دهد و می‌تواند زیان‌های کوتاه‌مدت را به انتظار رشد افزایش سرمایه‌گذاری خود در آینده، بپذیرد.

- ۴- اگر ارزش سرمایه‌گذاری شرکت در یک دوره کوتاه مدت - مثلاً سه ماه- ۴۰ درصد کاهش یابد، چه عکس‌العملی خواهید داشت؟ (اگر در گذشته چنین چیزی را تجربه کرده‌اید، همان واکنشی را که انجام دادید انتخاب نمایید)
- الف- شرکت تمام سرمایه‌گذاری‌های خود را فروخته و تمایلی به پذیرش ریسک بیشتر نشان نمی‌دهد.
 - ب- شرکت بخشی از سرمایه‌گذاری خود را فروخته و مبلغ آن را در دارایی‌های کم‌ریسک‌تر سرمایه‌گذاری می‌نماید.
 - ج- شرکت به امید بهبود شرایط، ترکیب پرتفوی خود را حفظ می‌نماید.
 - د- شرکت آورده جدیدی را به پرتفوی سرمایه‌گذاری خود اضافه کرده و سعی می‌کند بهای تمام شده خود را کاهش دهد.

۵- اگر شرکت مایل به سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌ها باشد، سرمایه‌گذاری در کدام یک از موارد زیر را در اولویت قرار می‌دهد؟

- الف- سهام شرکت‌های شناخته‌شده و بزرگ
- ب- سهام شرکت‌های تازه‌وارد به بورس که زیاد شناخته شده نیستند ولی ممکن است در آینده سودآوری بالایی داشته باشند.
- ج ترکیبی از هر دو

۶- دیدگاه شرکت در انجام سرمایه‌گذاری‌ها به کدام یک از دیدگاه‌های زیر نزدیک‌تر می‌باشد؟

- الف- دیدگاه شرکت بر اساس سرمایه‌گذاری مطمئن و بازده معقول تنظیم و متناسب با ریسک مربوطه گردیده است.
- ب- دیدگاه شرکت بر اساس رشد بلند مدت ارزش سرمایه‌گذاری‌ها تنظیم گردیده است و از نظر شرکت نوسانات بازده در کوتاه‌مدت قابل قبول می‌باشد.
- ج- دیدگاه شرکت بر پایه رشد ارزش سرمایه‌گذاری در بلندمدت به صورت جسورانه تنظیم گردیده است و آمادگی پذیرش نوسانات قابل ملاحظه بازار را نیز دارد.

۷- منبع عمده کسب اطلاعات اقتصادی شرکت کدام است؟

- الف- رادیو و تلویزیون
- ب- روزنامه‌های عمومی
- ج- روزنامه‌های اقتصادی
- د- سایت‌های تخصصی بازار سرمایه، مجلات تخصصی و روزنامه‌های اقتصادی

۸- آیا شرکت تاکنون برای انجام سرمایه‌گذاری، وجهی را به عنوان وام دریافت نموده است؟

- الف- بله
- ب- خیر

۹- شرکت تا چه حد برای تامین هزینه‌های خود به درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار وابسته می‌باشد؟

- الف- درآمد شرکت از فعالیتهای عملیاتی و سایر تامین می‌گردد که هزینه‌های شرکت را پوشش میدهد.
- ب- شرکت اندکی به درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری وابسته می‌باشد، به عبارتی درآمد این سرمایه‌گذاری می‌تواند بخشی از منابع مالی مورد نیاز شرکت را تامین کند.
- ج- شرکت تقریباً به درآمد این سرمایه‌گذاری برای تامین هزینه‌های معمول خود وابسته می‌باشد و روی درآمد حاصل از این سرمایه‌گذاری‌ها حساب می‌کند.
- د - شرکت به شدت به درآمد این سرمایه‌گذاری وابسته و برای تامین هزینه‌های معمول خود به این سرمایه‌گذاری متکی می‌باشد.

شرکت سبد گردان کسرا (سهامی خاص)

شماره:

تاریخ:

تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار

۱۰- اگر شرکت منابع مالی داشته باشد که آن را طی چند سال به دست آورده، چگونه آن را سرمایه‌گذاری می‌کنید؟

الف- در دارائی‌های کم ریسک مانند سپرده بانکی یا اوراق بهادار با درآمد ثابت

ب- در دارائی‌های با ریسک متوسط مانند واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک

ج- در دارائی‌های با ریسک زیاد مانند سهام شرکتها

د- در دارائی‌های با ریسک خیلی زیاد مانند قراردادهای آتی و اوراق اختیار معامله

۱۱- در صورتیکه شرکت امکان سرمایه‌گذاری به مبلغ ۱۰۰ میلیون تومان داشته باشد، کدام فرصت سرمایه‌گذاری را ترجیح می‌دهد؟

الف- سرمایه‌گذاری در پروژه ای که قطعاً ۲۰ میلیون تومان سود به همراه خواهد داشت.

ب- سرمایه‌گذاری در پروژه ای که احتمال دارد شرکت ۴۰ میلیون تومان سود کسب کند یا امکان دارد هیچ سودی به دست نیاورد.

ج- سرمایه‌گذاری در پروژه ای که احتمال دارد شرکت ۸۰ میلیون تومان سود کسب کند یا امکان دارد ۴۰ میلیون تومان ضرر کند.

د- سرمایه‌گذاری در پروژه ای که احتمال دارد شرکت ۱۲۰ میلیون تومان سود کسب کند یا امکان دارد ۸۰ میلیون تومان ضرر کند.

۱۲- سوال اختیاری:

در شکل زیر نمودار تغییرات ارزش ۴ پورتفوی فرضی در مدت ۵ سال نشان داده شده است

ارزش پورتفوی A در این مدت ۲ برابر شده است، در بعضی از سالها سود بالا و در بعضی سال ها نیز زیان سنگینی داشته است.

پورتفوی D رشد نسبتاً کمتری داشته است و سالانه بازدهی منطقی داشته است.

پورتفوی B و C از نظر رشد ارزش پورتفوی و هم چنین نوسانات سالانه بین پورتفوهای A و D قرار می‌گیرند.

با توجه به موقعیت خودتان و دلایلتان برای سرمایه‌گذاری در آینده کدام پورتفوی را برای سرمایه‌گذاری مناسب می‌دانید؟ (محور عمودی ارزش روز پورتفوی و محور افقی سال‌های متناظر می‌باشد)

.....
.....

هرگونه اطلاعات بیشتری را که فکر می‌کنید در ارزیابی وضعیت مالی شرکت توسط مشاور سرمایه‌گذاری مفید خواهد بود، توضیح دهید.

.....
.....

اینجانبان و نمایندگان شرکت کلیه پرسش‌های موجود در فرم‌ها و پرسش‌نامه را به دقت مطالعه نموده و به آنها پاسخ داده‌ام. ضمناً شرکت، تعهد می‌نماید در صورت وقوع هرگونه اتفاقی که به نحوی موجب تغییر بااهمیت در اطلاعات موجود در این فرم‌ها و پرسش‌نامه شود، مراتب را به مشاور خود اطلاع دهد.

سرمایه‌گذار با امضای فوق اطلاعات مندرج در تمام صفحات را تأیید نمود.

نام و امضا نمایندگان سرمایه‌گذار:

صفحه ۵ از ۵